

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
III kadencja

Prezes Rady Ministrów
RM 10-8-01

Druk nr 2645
Warszawa, 16 lutego 2001 r.

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw, ustawy o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji oraz ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych - w związku z dostosowaniem do prawa Unii Europejskiej,

co do którego Rada Ministrów zadeklarowała, że ma na celu dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej.

Jednocześnie zgodnie z wymogami art. 31 ust. 3b Regulaminu Sejmu, przekazuję, przetłumaczone na język polski, teksty przepisów Unii Europejskiej, do których ma być dostosowane prawo polskie.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Skarbu Państwa.

Z poważaniem

(-) Jerzy Buzek

Projekt**U S T A W A****z dnia**

o zmianie ustawy o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw, ustawy o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji oraz ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych – w związku z dostosowaniem do prawa Unii Europejskiej.

Art. 1.

W ustawie z dnia 3 lutego 1993 r. o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 18, poz. 82, z 1996 r. Nr 52, poz. 235, Nr 106, poz. 496 i Nr 118, poz. 561 oraz z 1997 r. Nr 98, poz. 603 i Nr 141, poz. 943) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 skreśla się pkt 3;**
- 2) skreśla się rozdział 4.**

Art. 2.

W ustawie z dnia 30 kwietnia 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz.U. Nr 44, poz. 202, z 1994 r. Nr 84, poz. 385, z 1997 r. Nr 30, poz. 164 i Nr 47, poz. 298 oraz z 2000 r. Nr 122, poz. 1319) w art. 16 skreśla się ust. 2.

Art. 3.

W ustawie z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz.U. Nr 118, poz. 561 i Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 32, poz. 184, Nr 98, poz. 603, Nr 106, poz. 673, Nr 121, poz. 770, Nr 137, poz. 926 i Nr 141, poz. 945, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 40, poz. 400 i Nr 101,

poz. 1178 oraz z 2000 r. Nr 15, poz. 180, Nr 26, poz. 306, Nr 31, poz. 383, Nr 60, poz. 703, Nr 84, poz. 948 i Nr 122, poz. 1315) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 skreśla się ust. 4;
- 2) skreśla się dział III;
- 3) w art. 35 ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie:

„1. Za zbywane w trybie określonym w art. 33 ust. 1 pkt 2 i 3 akcje należące do Skarbu Państwa zapłata może być dokonana w ratach, jeżeli zostanie zabezpieczona kwota pozostała do zapłaty po uiszczeniu pierwszej raty.”;
- 4) w art. 51 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje następujące brzmienie:

„2) akcjonariuszami spółki są wyłącznie osoby fizyczne, chyba że minister właściwy do spraw Skarbu Państwa zezwoli na uczestnictwo w spółce osobom prawnym.”.

Art. 4.

1. Postępowania o objęcie akcji lub udziałów jednoosobowych spółek Skarbu Państwa za wierzytelności, prowadzone na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 1, nie zakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy objęciem akcji lub udziałów, umarza się.
2. Postępowania o przekształcenie przedsiębiorstwa państwowego w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z udziałem Skarbu Państwa i wierzycieli, prowadzone na podstawie przepisów działu III ustawy, o której mowa w art. 3, nie zakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy aktem komercjalizacji, umarza się.

Art. 5.

Ustawa wchodzi w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

U Z A S A D N I E N I E

Celem projektowanej ustawy jest realizacja zobowiązań przyjętych przez Polskę w procesie akcesji do Unii Europejskiej (UE) w obszarach: swobodny przepływ kapitału oraz polityka konkurencji, w zakresie dostosowania do prawa UE następujących ustaw:

- 1) o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw,
- 2) o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji,
- 3) o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw i banków.

Z uwagi na ugruntowany status własności prywatnej w gospodarkach krajów członkowskich UE prywatyzacja nie jest odrębnie regulowana w prawie wspólnotowym. Zgodnie z art. 295 Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską (TWE), Traktat nie przesądza w niczym systemu własności w państwach członkowskich UE, a działania prywatyzacyjne są podejmowane przez rządy krajów członkowskich suwerennie. Tym niemniej proces prywatyzacji podlega ogólnym ograniczeniom kształtowanym przez zasady wspólnego rynku, w tym w szczególności przez zasadę niedyskryminacji, reguły swobodnego przepływu kapitału, swobody zakładania przedsiębiorstw, prawo konkurencji oraz zasady dotyczące pomocy państwa.

Podstawy prawne realizowanego w Polsce procesu prywatyzacji nie przewidują istotnych ograniczeń dla udziału kapitału zagranicznego w prywatyzacji. Kapitał zagraniczny może uczestniczyć w procesie prywatyzacji bez większych przeszkód, a dla większości ścieżek i technik prywatyzacyjnych warunki udziału inwestorów krajowych i zagranicznych są takie same. Od tej ogólnej zasady istnieje jednak kilka wyjątków, które można określić jako preferencje dla inwestorów krajowych w zakresie ich udziału w prywatyzacji. W perspektywie członkostwa Polski w UE

konieczne jest dostosowanie tych elementów polskiego ustawodawstwa do prawa UE. Podobnie też weryfikacji wymagają te metody prywatyzacji, które stanowią niedozwoloną prawem UE formę pomocy państwa. W obszarze negocjacyjnym „polityka konkurencji” strona polska zadeklarowała, że kwestia pomocy państwa w prywatyzacji zostanie rozstrzygnięta do końca 2002 r.

Uzasadnienie do art. 1 projektu dotyczącego ustawy z dnia 3 lutego 1993 r. o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw.

Zakres dostosowań ustawy o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków wyznaczają artykuły 87 i 88 TWE, formułujące ogólny zakaz każdej pomocy państwa, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji, wpływając na handel między krajami członkowskimi, przez preferowanie niektórych przedsięwzięć lub produkcji niektórych towarów.

Uregulowane w rozdziale 4 ustawy nabywanie akcji jednoosobowych spółek Skarbu Państwa za wierzytelności stanowi pomoc państwa w rozumieniu przepisów prawa UE. Strona polska w trakcie przeglądu prawodawstwa polskiego w obszarze „polityka konkurencji” zadeklarowała, że kwestia pomocy państwa w prywatyzacji powinna zostać rozstrzygnięta do końca 2002 r., co oznacza konieczność wskazania w ustawie horyzontu czasowego stosowania opcji nabywania akcji od Skarbu Państwa za wierzytelności. W projekcie ustawy przyjęto, że ze względu na złożoność postępowań dotyczących nabywania akcji jednoosobowych spółek Skarbu Państwa za wierzytelności, właściwym rozwiązaniem będzie wskazanie, jako terminu zakończenia tej procedury, daty przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej.

Zaniechanie stosowania zmiany wierzytelności na akcje w trybie rozdziału 4 ustawy o restrukturyzacji przedsiębiorstw i banków nie wywoła

negatywnych skutków w procesie restrukturyzacji przedsiębiorstw państwowych, gdyż podobnie jak w przypadku komercjalizacji z konwersją wierzytelności instrument ten z założenia miał charakter epizodyczny.

Uzasadnienie do art. 2 projektu dotyczącego ustawy z dnia 30 kwietnia 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji.

Podstawą dostosowania ustawy o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji do prawa UE są artykuły 43 oraz 56 - 60 TWE (odpowiednio zakazujący stosowania ograniczeń w zakresie swobody zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej przez obywateli jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej na terytorium innego państwa członkowskiego oraz dotyczący ograniczeń w swobodnym przepływie kapitału między państwami członkowskimi).

Dostosowania wymaga art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji, formułujący wymóg obywatelstwa polskiego dla 2/3 składu rad nadzorczych Narodowych Funduszków Inwestycyjnych, w tym przewodniczących rad nadzorczych tych Funduszków. W projekcie ustawy proponuje się skreślenie ust. 2 w art. 16.

Uzasadnienie do art. 3 projektu dotyczącego ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych.

Zakres dostosowania ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych do prawa UE wynika bezpośrednio z Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską (TWE).

Artykuł 43 TWE zakazuje stosowania ograniczeń w zakresie swobody zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej przez obywateli jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej na terytorium innego państwa członkowskiego. Swoboda zakładania przedsiębiorstw zawiera prawo

obywateli innych państw członkowskich do zakładania przedsiębiorstw i zarządzania nimi według takich samych warunków, jakie zapewnia dany kraj członkowski swoim własnym obywatelom. Swoboda założycielska wyraża obowiązek poszanowania zasady traktowania narodowego, oznaczającej zakaz dyskryminacji na podstawie kryterium narodowości, wobec wszelkich inwestorów z UE, jak również zakaz dyskryminacji na podstawie jakichkolwiek innych kryteriów, które wywołałyby taki sam skutek.

Artykuły 56 – 60 TWE formułują zakaz ograniczeń w swobodzie przepływu kapitału między państwami członkowskimi i krajami trzecimi. W szczególności art. 56 Traktatu stanowi, że wszelkie ograniczenia w swobodnym przepływie kapitału między państwami członkowskimi są zakazane. Oznacza to, że wszystkie ograniczenia, zarówno te o charakterze dyskryminacyjnym (mające zastosowanie wobec innych inwestorów z UE) jak i niedyskryminacyjnym (mające zastosowanie zarówno wobec własnych obywateli i innych inwestorów z UE) są niedozwolone.

Artykuły 87 – 88 TWE formułują przepisy dotyczące zakresu dozwolonej pomocy państwa. Ich celem jest niedopuszczanie do zakłócenia konkurencji lub powstawania nowych barier na rynku wewnętrznym zastępujących te bariery, które są usuwane w ramach polityki rynku wewnętrznego. Podstawową zasadą tego prawa jest sformułowany w art. 87 ogólny zakaz pomocy państwa, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji, wpływając na handel między krajami członkowskimi przez preferowanie niektórych przedsięwzięć lub produkcji niektórych towarów.

W świetle przedstawionych powyżej postanowień traktatowych w ustawie z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych dostosowania wymagają następujące instrumenty:

- **Określony w dziale III ustawy proces komercjalizacji z konwersją wierzytelności.**

Komercjalizacja z konwersją wierzytelności jest metodą prywatyzacji, która w świetle prawa UE stanowi formę pomocy państwa. Zgodnie z zadeklarowaną przez Polskę w stanowisku negocjacyjnym gotowością dostosowania do końca 2002 r. polskiego prawa w zakresie pomocy państwa udzielanej w procesie prywatyzacji, konieczne jest wskazanie w ustawie horyzontu czasowego stosowania komercjalizacji z konwersją wierzytelności.

Odstąpienie od stosowania tego instrumentu z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej nie będzie miało negatywnych skutków dla przebiegu procesu prywatyzacji w przyszłości. Komercjalizacja z konwersją wierzytelności ma aktualnie znaczenie marginalne i w swojej istocie jest instrumentem wygasającym (obejmuje wyłącznie wierzytelności powstałe przed dniem 31 grudnia 1995 r.),

- **Określony w art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy ratalny system nabywania akcji/udziałów przez obywateli lub spółkę obywateli polskich.**

Dostosowanie do prawa UE oznacza konieczność rozszerzenia kręgu podmiotów uprawnionych do korzystania z ratalnego systemu nabywania akcji/udziałów spółek Skarbu Państwa, tak aby obejmował on także obywateli państw obcych. W projekcie ustawy proponuje się zatem skreślenie wymogu dotyczącego minimalnego udziału w spółce obywateli polskich.

Prawne dopuszczenie obywateli państw obcych do ratalnego systemu nabywania akcji i udziałów spółek Skarbu Państwa nie oznacza automatycznego (tj. każdorazowego) rozłożenia na raty płatności za akcje, gdyż sposób zapłaty za akcje pozostaje przedmiotem negocjacji z inwestorami i podlega dyskrecjonalnej decyzji Ministra Skarbu

Państwa. W dotychczasowej praktyce prywatyzacyjnej sprzedaż ratalna miała znaczenie symboliczne. Wynika to z tego, że w procedurze prywatyzacyjnej Skarb Państwa kieruje się zasadą wyboru najlepszej oferty inwestycyjnej dla prywatyzowanego przedsiębiorstwa oraz zasadą maksymalizacji dochodów Skarbu Państwa z prywatyzacji.

- Określony w art. 51 ust. 1 pkt 2 ustawy wymóg miejsca zamieszkania w kraju dla akcjonariuszy (tj. osób fizycznych) spółki leasingującej majątek przedsiębiorstwa państwowego.

Dostosowanie oznacza konieczność usunięcia z art. 51 ust. 1 pkt 2 wymogu miejsca zamieszkania w kraju.

Odstąpienie od tego wymogu nie wpłynie na przebieg prywatyzacji bezpośredniej. Nie przyczyni się on także do masowego udziału zagranicznych osób fizycznych w tworzeniu tzw. spółek pracowniczych. Dotychczasowa praktyka wykazała brak zainteresowania ze strony obywateli państw obcych tą ścieżką prywatyzacji (ich dotychczasowy udział w spółkach leasingujących majątek przedsiębiorstwa państwowego był możliwy pod warunkiem uzyskania zgody Ministra Skarbu Państwa).

Uzasadnienie do art. 4 projektu ustawy.

Artykuł 4 projektu ustawy ma charakter przepisu przejściowego, pozwalającego na zakończenie postępowań wszczętych przed dniem wejścia w życie przepisów uchylających przepisy rozdziału 4 o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw a także działu III o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw i banków.

Przewiduje się, że projekt ustawy o zmianie ustawy o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw,

ustawy o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji oraz ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych – w związku z dostosowaniem do prawa Unii Europejskiej wejdzie w życie z dniem uzyskania członkostwa przez Rzeczpospolitą Polską w Unii Europejskiej. Daty te są zgodne ze stanowiskami negocjacyjnymi przedstawionymi w procesie negocjacji akcesyjnych (w obszarach: „polityka konkurencji” oraz „swobodny przepływ kapitału”).

Przyjęcie projektu ustawy o zmianie ustawy o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw, ustawy o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji oraz ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych – w związku z dostosowaniem do prawa Unii Europejskiej nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa.

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
Jacek Saryusz-Wolski**

Warszawa, 22 stycznia 2001 r.

Sekr. Min. JSW/ 161 /2001/DLE/AW

**Pani
Jolanta Rusiniak
p.o. Sekretarza Rady Ministrów**

Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw, ustawy o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji oraz ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych – w związku z dostosowaniem do prawa Unii Europejskiej, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Jacka Saryusz-Wolskiego, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo RM 10-8-01) o zmianie ustawy o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw, ustawy o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji oraz ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych – w związku z dostosowaniem do prawa Unii Europejskiej pozwalam sobie wyrazić następującą opinię.

- I. Celem opiniowanego projektu ustawy jest realizacja zobowiązań dotyczących harmonizacji prawa przyjętych przez Polskę w Stanowisku Negocjacyjnym w obszarach: „Swobodny przepływ kapitału” oraz „Polityka konkurencji”. Dostosowanie do prawa Unii Europejskiej polega na nowelizacji następujących ustaw:
 1. o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw,
 2. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji,

3. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych.

II. Zakres dostosowań powyższych ustaw do prawa Unii Europejskiej wyznacza Traktat Ustanawiający Wspólnotę Europejską. Proponowane zmiany w obowiązujących ustawach można podzielić, w zależności od charakteru dostosowania, na dwie grupy. Pierwsza grupa obejmująca art. 1 oraz art. 3 ust. 1 i 2 opiniowanej ustawy ma na celu dostosowanie prawa polskiego do art. 87-88 Traktatu określających zasady pomocy państwa. Drugą grupę stanowią art. 2, art. 3 ust. 3 i 4, które dokonują nowelizacji pod kątem zgodności z art. 43 oraz art. 56 Traktatu i dotyczą swobody zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz swobody przepływu kapitału.

III. Art. 1 oraz art. 3 ust. 1 i 2 opiniowanej ustawy wprowadza zmiany polegające na zaniechaniu nabywania akcji jednoosobowych spółek Skarbu Państwa w zamian za wierzytelności, przewidzianego w ustawie o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw oraz metody prywatyzacji przewidzianej w ustawie o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych polegającej na komercjalizacji z konwersją wierzytelności. Obie wymienione instytucje stanowią formę pomocy państwa w rozumieniu przepisów prawa Unii Europejskiej. Zgodnie z projektem opiniowanej ustawy, horyzont czasowy ich obowiązywania w polskim systemie prawnym został określony tylko do momentu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

Opiniowana ustawa dokonuje ponadto dostosowania art. 16 ust. 2 ustawy o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji oraz art. 35 ust. 1 i art. 51 ust. 1 pkt 2 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych do obowiązujących na terenie Unii Europejskiej zasad swobody działalności gospodarczej oraz swobody przepływu kapitału. Realizacja tych swobód wprowadza między innymi zakaz dyskryminacji na podstawie kryterium narodowości wobec wszelkich podmiotów z Unii Europejskiej. Proponowane zmiany są zgodne z prawem Unii Europejskiej. Trzeba ponadto zauważyć, że opiniowana ustawa znosząc obowiązek obywatelstwa lub zamieszkania na terenie Polski, znosi go zarówno dla obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej jak i dla obywateli państw trzecich.

IV. W Stanowisku Negocjacyjnym w obszarze „Polityka konkurencji” Polska zobowiązała się do wdrożenia całości *acquis communautaire* do momentu

przystąpienia do Unii Europejskiej. W tym obszarze strona polska domagała się okresu przejściowego jedynie w stosunku do niektórych form pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom w specjalnych strefach ekonomicznych.

Stanowisko Negocjacyjne w obszarze „Swoboda przepływu kapitału” w stosunku do regulacji określonych jako specyficzne instrumenty prywatyzacyjne, zawartych w art. 35 ust. 1 oraz art. 51 ust. 1 pkt 2 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych zawiera następujący zapis: „z uwagi na specyfikę transformacji własnościowej w Polsce, a przede wszystkim uwzględniając złożoność tego procesu, w tym konieczność uwzględnienia interesów społecznych, strona polska deklaruje zamiar utrzymania swobody stosowania specyficznych instrumentów prywatyzacyjnych do czasu zakończenia procesu prywatyzacji majątku państwowego.”. Opiniowana ustawa w art. 3 ust.3 i 4 dostosowuje prawo polskie w tym zakresie pomimo powyższego. Trzeba jednakże zauważyć, że w uzasadnieniu do opiniowanej ustawy podkreślono, iż dotychczasowa praktyka prywatyzacyjna wskazuje na niewielkie zainteresowanie specyficznymi instrumentami prywatyzacyjnymi ze strony zagranicznych inwestorów.

- V. **Konkludując opiniowana ustawa o zmianie ustawy o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw, ustawy o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji oraz ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych – w związku z dostosowaniem do prawa Unii Europejskiej jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.**

SEKRETARZ
Komitetu Integrowanego Europejskiej

Jacek Jędrzejowski
Jacek Jędrzejowski
Sekretarz Stanu

Do wiadomości:

Pan Andrzej Chronowski
Minister Skarbu Państwa

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

Cezary Banasiński
Podsekretarz Stanu

Sekr. Min. CB./2001/74/

Warszawa, 7 luty 2001r.

Jolanta Rusiniak

p.o. Sekretarza Rady Ministrów

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Szanowna Pani Minister

Z upoważnienia Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, przekazuję uzasadnienie dostosowawczego charakteru projektu ustawy o zmianie ustawy o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw, ustawy o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji oraz ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych – w związku z dostosowaniem do prawa Unii Europejskiej.

Z pozdrowieniami

PODSEKRETARZ STANU

Cezary Banasiński
Cezary Banasiński

URZĄD KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

Al. Ujazdowskie 9, 00-918 Warszawa tel. (022) 694-75-84, (022) 694-72-35, fax (022) 694-76-86

Uzasadnienie dostosowawczego charakteru ustawy o zmianie ustawy o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw, ustawy o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji oraz ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych – w związku z dostosowaniem do prawa Unii Europejskiej

Projektowana ustawa ma na celu realizację zobowiązań przyjętych przez Polskę w Stanowisku Negocjacyjnym w obszarach: „Swobodny przepływ kapitału” oraz „Polityka konkurencji”, polegających na dostosowaniu prawa polskiego do prawa Unii Europejskiej w tym zakresie. Dostosowanie prawa polskiego polega na nowelizacji następujących ustaw:

1. o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw,
2. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji,
3. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych.

Zakres dostosowań powyższych ustaw do prawa Unii Europejskiej wyznacza Traktat Ustanawiający Wspólnotę Europejską. Proponowane zmiany obowiązujących ustaw można podzielić, w zależności od charakteru dostosowania, na dwie grupy. Pierwsza grupa obejmująca art. 1 oraz art. 3 ust. 1 i 2 projektowanej ustawy ma na celu dostosowanie prawa polskiego do art. 87-88 Traktatu określających zasady pomocy państwa. Drugą grupę stanowią art. 2, art. 3 ust. 3 i 4, które dokonują nowelizacji pod kątem zgodności z art. 43 oraz art. 56 Traktatu i dotyczą swobody zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz swobody przepływu kapitału.

Art. 1 oraz art. 3 ust. 1 i 2 projektowanej ustawy wprowadza zmiany polegające na zaniechaniu stosowania odpowiednio: nabywania akcji jednoosobowych spółek Skarbu Państwa przewidzianej w ustawie o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw oraz metody prywatyzacji przewidzianej w ustawie o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych polegającej na komercjalizacji z konwersją wierzytelności. Oba wymienione procesy stanowią formę pomocy państwa w rozumieniu przepisów prawa Unii Europejskiej. Trzeba jednakże zauważyć, że w Traktacie nie ma określonej definicji pomocy publicznej. Precyzyjniejsze określenie „pomocy publicznej” zawierają regulacje prawa wtórnego. Na przykład w Decyzji Komisji dotyczącej pomocy państwa dla górnictwa węglowego (Decyzja 2064/86/EWWiS) została sformułowana następująca definicja pomocy publicznej: „są to wszelkie środki pośrednie lub bezpośrednie lub wsparcie ze strony władz państwowych w odniesieniu do produkcji, sprzedaży lub eksportu, nawet jeśli nie odnosi to skutku dla budżetu państwa, jeżeli powoduje przewagę ekonomiczną przedsiębiorstwa (...) przez redukcję kosztów ponoszonych w normalnej jego

działalności. Pomoc w rozumieniu Decyzji obejmuje również środki finansowe przyznawane przedsiębiorstwu (...), których zaangażowanie przekracza normalne ryzyko kapitałowe określone standardami praktyki rynkowo – ekonomicznej”. Świadczenie pomocy państwowej, z wyjątkiem pewnych odstępstw, jest w Unii Europejskiej zakazane, gdyż prowadzi do zniekształcenia lub może grozić zniekształceniem konkurencji.

Opiniowana ustawa dokonuje ponadto dostosowania art. 16 ust.2 ustawy o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji oraz art. 35 ust. 1 i art. 51 ust. 1 pkt 2 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych, do zasad swobody działalności gospodarczej oraz swobody przepływu kapitału. Swobody te przejawiają się między innymi tym, że zakazują dyskryminacji na podstawie kryterium narodowości, wobec wszelkich podmiotów z Unii Europejskiej.

Art. 2 projektowanej ustawy poprzez nowelizację art. 16 ust.2 ustawy o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji znosi wymóg obywatelstwa polskiego dla 2/3 składu rad nadzorczych Narodowych Funduszków Inwestycyjnych, w tym dla przewodniczących rad nadzorczych. W ten sposób dostosowuje ustawę o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji do prawa Unii Europejskiej.

Obecnie obowiązujący art. 35 ust. 1 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych określa wymóg minimalnego udziału obywateli polskich w spółce, która chce skorzystać z możliwości ratalnego nabycia mienia spółek Skarbu Państwa. Art. 3 ust 3 projektowanej ustawy znosi wymóg minimalnego udziału obywateli polskich w spółce dostosowując tym samym ustawę o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych do prawa Unii Europejskiej.

Art. 51 ust. 1 pkt 2 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych określa, jako jeden z warunków, które muszą zostać spełnione, przy oddawaniu przedsiębiorstwa do odpłatnego korzystania na rzecz spółki, wymóg miejsca zamieszkania w kraju dla akcjonariuszy spółki. Dostosowanie prawa polskiego w tym zakresie oznacza konieczność usunięcia wymogu miejsca zamieszkania w kraju, co przewiduje art. 3 ust. 4 projektowanej ustawy.

Art. 4 projektowanej ustawy ma charakter porządkowy i określa sposób postępowania w stosunku do procesów nie zakończonych przed wejściem w życie przepisów ustawy.

Projektowana ustawa o zmianie ustawy o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw, ustawy o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji oraz ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji

przedsiębiorstw państwowych – w związku z dostosowaniem do prawa Unii Europejskiej jest ustawą dostosowującą polskie prawo do prawa Unii Europejskiej.

LISTA PRZEKAZANYCH DOKUMENTÓW
DO
PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY O
RESTRUKTURYZACJI FINANSOWEJ PRZEDSIĘBIORSTW I BANKÓW
ORAZ O ZMIANIE NIEKTÓRYCH USTAW, USTAWY O NARODOWYCH
FUNDUSZACH INWESTYCYJNYCH I ICH PRYWATYZACJI ORAZ USTAWY O
KOMERCJALIZACJI I PRYWATYZACJI PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH
W ZWIĄZKU Z DOSTOSOWANIEM DO PRAWA
UNII EUROPEJSKIEJ

przyjętego przez Radę Ministrów
w dniu 30 stycznia 2001 r.

Obszar Negocjacyjny: „Swobodny przepływ kapitału”
„Polityka konkurencji”

Narodowy Program Przygotowania do Członkostwa Polski w Unii Europejskiej: rozdział 4, 6

1.	Deklaracja dotycząca dostosowawczego charakteru projektu ustawy wraz z uzasadnieniem jego dostosowawczego charakteru
2.	Projekt ustawy wraz z uzasadnieniem
3.	Opinia Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej wydana dnia 22 stycznia 2001r.
4.	Tłumaczenia wybranych artykułów z traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską : <ul style="list-style-type: none">- Rozdział 2 [2] Prawo przedsiębiorczości art.43 [52]- Rozdział 4 [4] Kapitały i płatności art.56 [73b], art. 57 [73c],art.58 [73d], art.59 [73f], art. 60[73g]- Rozdział 1 [1] Reguły konkurencji art.87 [92], art.88 [93]

Rozdział 1 [1] Reguły konkurencji

Artykuł 87 [92]

1. Jeżeli niniejszy Traktat nie stanowi inaczej, pomoc świadczona przez państwo członkowskie lub pochodząca z funduszy państwowych, bez względu na formę, jest niezgodna z zasadami wspólnego rynku, jeżeli poprzez uprzywilejowanie określonych przedsiębiorstw lub gałęzi produkcji wypacza lub zagraża wypaczeniem konkurencji, o ile wpływa na handel między państwami członkowskimi.

2. Zgodna z zasadami wspólnego rynku jest:

- a) pomoc o charakterze socjalnym na rzecz indywidualnych konsumentów pod warunkiem, że jest ona udzielana bez dyskryminacji ze względu na pochodzenie towarów;
- b) pomoc w celu likwidacji szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub nadzwyczajne wydarzenia;
- c) pomoc dla gospodarki regionów Republiki Federalnej Niemiec szczególnie dotkniętych z powodu podziału Niemiec, o ile pomoc ta jest wymagana dla wyrównania niekorzystnych skutków tego podziału.

3. Mogą zostać uznane za zgodne z zasadami wspólnego rynku

- a) pomoc w celu wspierania rozwoju gospodarczego regionów, w których poziom życia jest wyjątkowo niski lub regionów szczególnie dotkniętych bezrobociem;
- b) pomoc w celu wspierania realizacji ważnych projektów o wspólnym europejskim znaczeniu lub w celu zapobieżenia poważnym zakłóceniom w gospodarce któregoś z państw członkowskich;
- c) pomoc w celu rozwoju pewnych dziedzin gospodarki lub pewnych obszarów gospodarczych, pod warunkiem, że nie zmieni ona warunków wymiany w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. Jednakże pomoc świadczona dla przemysłu stoczniowego, na dzień 1 stycznia 1957 r., mająca jedynie charakter wyrównania ze względu na brak ochrony celnej, będzie stopniowo znoszona według tych samych warunków jakie są przewidziane dla znoszenia ceł, z uwzględnieniem przepisów Traktatu o wspólnej polityce handlowej w stosunku do państw trzecich;
- d) pomoc we wspieraniu kultury i ochronie dziedzictwa kulturowego, jeżeli pomoc taka nie

wpływa na warunki handlu i konkurencję we Wspólnocie w sposób sprzeczny ze wspólnym interesem;¹

- e) inne rodzaje pomocy, które określi decyzja Rady podjęta kwalifikowaną większością głosów na wniosek Komisji.

Artykuł 88 [93]

1. Komisja we współpracy z państwami członkowskimi będzie stale nadzorować systemy pomocy istniejące w tych państwach. Będzie ona proponowała im właściwe środki wymagane ze względu na stały rozwój lub funkcjonowanie wspólnego rynku.

2. Jeżeli, po wyznaczeniu zainteresowanym stronom terminu zgłoszenia uwag Komisja stwierdzi, że pomoc ze strony państwa lub ze środków państwowych jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 87 [92] lub że stanowi nadużycie, może ona zdecydować, że dane państwo powinno uchylić lub zmienić świadczoną pomoc w terminie ustalonym przez Komisję.

Jeżeli dane państwo nie zastosuje się w wyznaczonym terminie do tej decyzji, Komisja lub inne zainteresowane wnieść sprawę bezpośrednio do Trybunału Sprawiedliwości z pominięciem postanowień art. 226 i 227 [169 i 170].

Na wniosek jednego z państw członkowskich Rada może jednogłośnie zadecydować, że udzielana lub planowana przez to państwo odbiegająca od postanowień art. 87 [92] lub rozporządzeń wydanych na podstawie art. 89 [94] jest zgodna, jeżeli nadzwyczajne okoliczności usprawiedliwiają takie rozstrzygnięcie. Jeżeli Komisja wszczęła w sprawie takiej pomocy postępowanie na podstawie pierwszego akapitu niniejszego punktu, to wniosek złożony przez to państwo Radzie spowoduje zawieszenie postępowania, dopóki Rada nie wypowie się w tej sprawie.

Jeżeli jednak Rada nie zajmie stanowiska w ciągu trzech miesięcy od złożenia wniosku, sprawę rozstrzyga Komisja.

3. O każdym projekcie przyznania pomocy lub zmiany jej formy należy powiadomić Komisję w terminie umożliwiającym jej zajęcie stanowiska. Jeżeli uzna ona, że dany projekt jest niezgodny ze wspólnym rynkiem według art. 87 [92], wszczyna ona niezwłocznie

¹ Punkt dodany przez art. G(18) TUE.

postępowanie określone w punkcie 2. Zainteresowane państwo członkowskie nie może wprowadzić zamierzonych środków, dopóki nie zostanie wydane ostateczne rozstrzygnięcie.

Rozdział 2 [2] Prawo przedsiębiorczości

Artykuł 43 [52]

W ramach podanych niżej postanowień, ograniczenia w zakresie swobody prowadzenia działalności gospodarczej obywateli jednego z państw członkowskich na terytorium innego państwa członkowskiego będą stopniowo znoszone w ciągu okresu przejściowego. To stopniowe znoszenie będzie również stosować się do ograniczeń w tworzeniu agencji, oddziałów lub filii przez obywateli jednego państwa członkowskiego, którzy prowadzą działalność na terytorium innego państwa członkowskiego.

Swoboda prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje prawo do podejmowania i prowadzenia działalności na własny rachunek, jak również do zakładania i prowadzenia przedsiębiorstw, zwłaszcza spółek w rozumieniu drugiego akapitu art. 48 ustęp 2 [58], na warunkach określonych przez przepisy ustanowione dla własnych obywateli przez państwo, w którym działalność ta jest podejmowana, z zachowaniem postanowień rozdziału odnoszącego się do kapitału.

Rozdział 4 [4] Kapitały i płatności

Artykuł 56 [73b]

1. W ramach postanowień niniejszego Rozdziału wszelkie ograniczanie przepływu kapitału pomiędzy państwami członkowskimi oraz pomiędzy państwami członkowskimi a krajami trzecimi jest zabronione.

2. W ramach postanowień niniejszego Rozdziału, wszelkie ograniczanie płatności pomiędzy państwami członkowskimi oraz pomiędzy państwami członkowskimi i krajami trzecimi jest zabronione.

Artykuł 57 [73c]

1. Postanowienia art. 73b nie naruszają żadnych ograniczeń istniejących w stosunku do krajów trzecich na dzień 31 grudnia 1993 r. na mocy prawa krajowego lub Wspólnoty, w zakresie przepływu kapitału do lub z krajów trzecich, związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej w zakresie inwestycji bezpośrednich łącznie z inwestycjami w nieruchomości, świadczeniem usług finansowych lub dopuszczaniem papierów wartościowych na rynki kapitałowe.

2. Dążąc do osiągnięcia jak największej swobody przepływu kapitału pomiędzy państwami członkowskimi a krajami trzecimi i nie naruszając postanowień innych rozdziałów niniejszego Traktatu, Rada, działając kwalifikowaną większością głosów, na wniosek Komisji, może przedsięwziąć środki co do przepływu kapitału do i z krajów trzecich, związanego z inwestycjami bezpośrednimi - łącznie z inwestycjami w nieruchomości - w kwestiach podejmowania działalności gospodarczej, świadczenia usług finansowych lub dopuszczania papierów wartościowych do rynków kapitałowych. Przy podejmowaniu środków, określonych w niniejszym punkcie, stanowiących, w świetle prawa Wspólnoty, krok wstecz na drodze do liberalizacji przepływu kapitału do lub z krajów trzecich, wymagana jest jednomyślność.

Artykuł 58 [73d]

1. Postanowienia art. 56 [73b] nie naruszają prawa państw członkowskich do:

- a) stosowania odpowiednich przepisów swoich ustaw podatkowych rozróżniających podatników ze względu na ich sytuację wynikającą z miejsca zamieszkania lub miejsca zainwestowania kapitału;
- b) podejmowania niezbędnych środków zapobiegających naruszaniu praw i przepisów krajowych, zwłaszcza w sferze podatkowej i nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami finansowymi, oraz ustalania procedur zgłaszania przepływu kapitałów dla celów administracyjnych lub informacji statystycznej, lub podejmowania środków niezbędnych dla utrzymania porządku i bezpieczeństwa publicznego.

2. Postanowienia niniejszego Rozdziału nie naruszają możliwości stosowania, zgodnych z niniejszym Traktatem, ograniczeń prawa do prowadzenia działalności gospodarczej.

3. Środki i procedury określone w § 1 i 2 nie będą oznaczać arbitralnego wprowadzania różnic lub ukrytego ograniczania swobodnego przepływu kapitału i płatności, określonego w art. 56 [73b].

Artykuł 59 [73f]

Jeżeli, w wyjątkowych okolicznościach, przepływ kapitału do lub z krajów trzecich powoduje, lub może spowodować, poważne trudności w funkcjonowaniu unii gospodarczej i walutowej, Rada, działając kwalifikowaną większością głosów, na wniosek Komisji i po konsultacji z EBC, może podjąć środki bezpieczeństwa odnośnie do państw trzecich na okres nie przekraczający sześciu miesięcy, jeżeli takie środki są absolutnie niezbędne.

Artykuł 60 [73g]

1. Jeżeli, w przypadkach przewidzianych w art. 301 [228a], działania Wspólnoty uważane są za niezbędne, Rada, zgodnie z procedurą przewidzianą art. 301 [228a], może niezwłocznie podjąć, w stosunku do krajów trzecich, niezbędne środki co do przepływu kapitału i płatności.

2. Bez wpływu na zastosowanie art. 297 [224] i o ile Rada nie podjęła środków wynikających z punktu 1, państwo członkowskie, z poważnych powodów politycznych i w związku z pilnością sprawy, może podjąć przeciwko państwu trzeciemu jednostronne środki dotyczące przepływu kapitału i płatności. Komisja i pozostałe państwa członkowskie będą informowane o takich środkach najpóźniej w dniu ich wejścia w życie. Rada, na wniosek Komisji, może podjąć kwalifikowaną większością głosów decyzję o zmianie lub uchyleniu takich środków przez dane państwo członkowskie. Przewodniczący Rady informuje Parlament Europejski o każdej decyzji podjętej przez Radę.